

BEZBEDNOST ISTOVREMENE INTRAVENSKJE PRIMENE LEKOVA

Vidomir Šalipur¹, Ivana Nešić²

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, student doktorskih studija, Niš, Srbija

²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra Farmacija, Niš, Srbija

Kontakt: Ivana Nešić
Bulevar dr Zorana Đinđića 81, 18000 Niš, Srbija
E-mail: ivana.nesic@medfak.ni.ac.rs

U kliničkoj praksi je uobičajena istovremena primena nekoliko lekova intravenskim putem, prilikom koje dolazi do njihovog direktnog kontakta. To se čini i sa intravenskim infuzijama i sa injekcijama. Mada ova praksa može biti opravdana iz praktičnih i kliničkih razloga, bezbedna je za pacijente samo ako je ispunjen preduslov da su preparati koji se kombinuju međusobno kompatibilni. Pojava fizičko-hemijskih inkompatibilnosti, od kojih je najčešća i najznačajnija pojava precipitacije, predstavlja mogući rizik po zdravlje. I kod lekova koji se primenjuju intravenski i kod intravenskih tečnosti jednostavnog sastava postoji potencijal za ispoljavanje inkompatibilnosti. U mnogobrojnim dosad sprovedenim ispitivanjima korišćenjem različitih analitičkih metoda utvrđen je veći broj nekompatibilnih kombinacija. Međutim, budući da je metodologija ovih ispitivanja veoma heterogena, nije jasno da li su dobijeni rezultati uvek klinički relevantni. Pritom, mnoge kombinacije još nisu ispitane. Ustanovljeno je i da zdravstveni radnici, koji su odgovorni za lečenje pacijenata, ponekad nemaju dovoljno znanja o kompatibilnosti lekova. Ipak, to se može prevazići odgovarajućim intervencijama. Takođe, precizno definisanje protokola ispitivanja kompatibilnosti moglo bi olakšati interpretaciju i upoređivanje podataka iz budućih studija. S druge strane, lako dostupne baze podataka i poznavanje alternativnih metoda primene terapije mogu sprečiti pojavu inkompatibilnosti u svakodnevnom radu.

Acta Medica Medianae 2025; 64(3): 111–117.

Ključne reči: *intravenske infuzije, intravenske injekcije, inkompatibilnost, bezbednost pacijenata*

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".